

БРЧКО ДИСТРИКТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**АКЦИОНИ ПЛАН СПРОВОЂЕЊА МЈЕРА И ПРОЈЕКТА ЗА ПЕРИОД 2025–2027.
ГОДИНЕ у оквиру Стратегије развоја Брчко дистрикта Босне и Херцеговине
2021–2027. године**

МАРТ 2024. ГОДИНЕ

1. Увод

Стратегија развоја Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за период 2021–2027. година (у даљем тексту: Стратегија развоја) представља интегрисани мултисекторски стратешки документ којим се дефинишу јавне политике и интегрално усмјерава развој локалне самоуправе. Стратегија развоја је кључни стратешко-плански документ који треба да потиче и усмјерава будући раст и развој Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: БДБиХ). Иста укључује секторе економског развоја, друштвеног развоја и заштите животне средине и служи као оквир за заједничко пројектовање будућег развоја БДБиХ кроз дефинисање заједничких циљева за превазилажење развојних изазова. Стратегија је усклађена са релевантним стратешким оквиром у БиХ, као и са глобалним оквиром за одрживи развој и специфичним оквиром ЕУ за поједине области. Стратегија подстиче партнерства, информишући грађане, институционалне актере и пословну заједницу о фокусима и начинима развоја БДБиХ у наредном седмогодишњем периоду. Као таква, она у складу са Законом о буџету БДБиХ, представља основ за израду детаљних планова и програма Владе и других институција. Израда Стратегије развоја иницирана је претходном одлуком Скупштине БДБиХ, док је приступ и процес регулисан одговарајућим протоколом о сарадњи између Владе БДБиХ и Пројекта интегрисаног локалног развоја (*ILDP*), који имплементира Развојни програм Уједињених нација (*UNDP*).

Стратегијом су дефинисана 3 стратешка циља и 14 приоритета:

Табела 1. Преглед стратешких циљева и приоритета и повезница са Оквиром за имплементацију циљева одрживог развоја у БиХ (СДГ оквиром у БиХ)

Стратешки циљеви	Приоритети
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1: Конкурентна привреда, складно уклопљена у глобалне развојне трендове и ланце вриједности, као мотор развоја БДБиХ	• Приоритет 1: Развој предузетништва и малих и средњих предузећа • Приоритет 2: Развој пољопривреде и руралних подручја • Приоритет 3: Развој туризма • Приоритет 4: Привлачење инвестиција • Приоритет 5: Развој тржишта рада
<u>Веза са СДГ оквиром</u> • Развојни правац 1: Добра управа и управљање јавним сектором • Развојни правац 2: Паметни раст	<u>Веза са СДГ оквиром</u> АКЦЕЛЕРАТОР: Јачање повољног окружења за предузетништво и иновације за производњу добара високе додане вриједности за извоз АКЦЕЛЕРАТОР 2: Владавина права, сигурност и основна права

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2: Значајно унапријеђено пружање услуга образовања, здравствене и социјалне заштите, културе, спорта и јавне сигурности, на принципима доброг управљања јавним сектором у складу са ЕУ стандардима <u>Веза са СДГ оквиром:</u> • Развојни правац 1: Добра управа и управљање јавним сектором • Развојни правац 2: Паметни раст • Развојни правац 3. Друштво једнаких могућности	• Приоритет 1: Побољшани услови за развој образовања, науке и истраживања • Приоритет 2: Побољшање система социјалне укључености према потребама • Приоритет 3: Развој и модернизација здравствене заштите и унапређење јавног здравља • Приоритет 4: Јачање отпорности на природне и друге несреће • Приоритет 5: Подршка програмима осамостаљивања младих • Приоритет 6: Развој спорта и културно-умјетничке традиције у складу са европским стандардима <u>Веза са СДГ оквиром:</u> АКЦЕЛЕРАТОР: Ефикасан, отворен, инклузиван и одговоран јавни сектор АКЦЕЛЕРАТОР: Владавина права, сигурност и основна права АКЦЕЛЕРАТОР: Отпорност на катастрофе АКЦЕЛЕРАТОР: Унапређење приступа и квалитета образовања и обуке АКЦЕЛЕРАТОР: Паметно управљање природним ресурсима и околишем АКЦЕЛЕРАТОР: Унапређење политика социјалне заштите АКЦЕЛЕРАТОР: Активација и запошљавање с фокусом на рањиве категорије АКЦЕЛЕРАТОР: Ефикасна здравствена заштита за све АКЦЕЛЕРАТОР: Побољшање инклузивности образовних система
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3: Одрживо управљање животном средином, природним и комуналним инфраструктурним ресурсима <u>Веза са СДГ оквиром:</u> • Развојни правац 1: Добра управа и управљање јавним сектором • Развојни правац 2: Паметни раст • Развојни правац 3. Друштво једнаких могућности	• Приоритет 1: Унапређење постојећег стања заштите природе, тла, воде и зрака • Приоритет 2: Унапређење стања комуналне инфраструктуре и одговорно управљање простором • Приоритет 3: Ефикасно коришћење енергије <u>Веза са СДГ оквиром:</u> АКЦЕЛЕРАТОР: Повећање инвестиција у инфраструктуру АКЦЕЛЕРАТОР: Ефикасан, отворен, инклузиван и одговоран јавни сектор АКЦЕЛЕРАТОР: Зелени раст и чиста енергија АКЦЕЛЕРАТОР: Паметно управљање природним ресурсима и околишем

2. Процес израде Акционог плана

За први трогодишњи плански циклус Акциони план се припрема у завршној фази или непосредно након израде стратешког документа, а након тога се сваке године ажурира или „освјежава“ по тзв. *rolling* принципу 1+2, а у складу са актуалним развојним контекстом. Акциони план садржи све мјере и активности/пројекте у оквиру стратешких циљева и

приоритета које се планирају провести током трогодишњег планског периода. Такође, Акциони план садржи и финансијски оквир потребан за њихову реализацију, те одређује динамику и носиоце одговорности за реализацију мјера. Сектор за стратешко планирање као једна од организационих јединица Секретаријата Владе БДБиХ координира израду Акционог плана. Кључно тијело које учествује у процесу израде акционог плана је Одбор за развој који пружа подршку у изради Акционог плана и даје приједлоге, примједбе, коментаре и припрема елементе за израду истог. Одбор за развој је основан одлуком Владе БДБиХ и чланови Одбора су представници одјељења Владе БДБиХ, као и представници других релевантних организација. Поред Одбора за развој посебно је значајна улога одјељења који достављају податке о планираним пројектима и активностима које ће спроводити у сљедећем планском периоду.

На састанку који је Одбор за развој одржао 2. 2. 2024. године приједлог Акционог плана је разматран и усвојен. Приједлог Акционог плана са финансијским оквиром за спровођење Стратегије развоја разрађен је на циљеве, приоритете, мјере и активности. У оквиру сваког од циљева утврђени су одређени приоритети и мјере са дефинисаним активностима, очекиваним резултатима, носиоцима активности, периодом имплементације и извором финансирања.

Акциони план за спровођење мјера и пројеката у периоду 2025–2027. година усклађен је с Оквиром за реализацију циљева одрживог развоја у Босни и Херцеговини, на који је Влада Брчко дистрикта БиХ дала сагласност својим Закључком од 18. 12. 2020. године. Важно је напоменути да се током израде Стратегије развоја Брчко дистрикта БиХ за период 2021–2027. година водило рачуна о усклађивању стратешких циљева с развојним правцима и акцелераторима Оквира за реализацију циљева одрживог развоја у БиХ. У претходним годинама, буџетски корисници и ванбуџетски корисници, обвезници примјене буџетског рачуноводства, усклађивали су своје имплементационе документе, трогодишње и годишње планове, те годишње извјештаје о раду с развојним правцима, акцелераторима и покретачима Оквира за реализацију циљева одрживог развоја. Сектор за стратешко планирање усклађивао је, такође, Годишњи програм рада Владе Брчко дистрикта БиХ и Годишњи извјештај о развоју Брчко дистрикта БиХ. Овај Акциони план поставља темеље за наставак и унапређење ове праксе, чиме Брчко дистрикт Босне и Херцеговине доприноси глобалним напорима у борби против сиромаштва, смањењу неједнакости, борби против климатских промјена, те промовисању просперитета, мира и правде.

Процес израде Акционог плана је подржан од стране програма Оквир за реализацију Циљева одрживог развоја као темељ за одржив и инклузиван раст у Босни и Херцеговини (*SDG2BiH*), којег, уз подршку Владе Шведске, спроводи *UNDP*.

3. Сажети преглед Акционог плана

Акциони план за период 2025–2027. године садржи 14 приоритета, 45 развојних мјера, те 173 развојних пројекта и активности.

У табели број 2. приказан је број пројекта/активности по стратешким циљевима. Највећи број пројекта планиран је у Стратешком циљу 1 Конкурентна привреда, складно уклопљена у глобалне развојне трендове и ланце вриједности, као мотор развоја БДБиХ.

Табела 2: Преглед стратешких циљева и приоритета према броју пројекта/активности

Стратешки циљ / Приоритети	Број пројекта/активности
Стратешки циљ 1: Конкурентна привреда, складно уклопљена у глобалне развојне трендове и ланце вриједности, као мотор развоја	79
Приоритет 1: Развој предузетништва и малих и средњих предузећа	13
Приоритет 2: Развој пољопривреде и руралних подручја	9
Приоритет 3: Развој туризма	18
Приоритет 4: Привлачење инвестиција	27
Приоритет 5: Развој тржишта рада	12
Стратешки циљ 2: Значајно унапријеђено пружање услуга образовања, здравствене и социјалне заштите, културе, спорта и јавне сигурности, на принципима доброг управљања јавним сектором у складу са ЕУ	59
Приоритет 1: Побољшани услови за развој образовања, науке и	12
Приоритет 2: Побољшање система социјалне укључености према	8
Приоритет 3: Развој и модернизација здравствене заштите и унапређење јавног здравља	11
Приоритет 4: Јачање отпорности на природне и друге несреће	5
Приоритет 5: Подршка програмима осамостаљивања младих	8
Приоритет 6: Развој спорта и културно-умјетничке традиције у складу са европским стандардима	15
Стратешки циљ 3: Одрживо управљање животном средином, природним и комуналним инфраструктурним ресурсима	35
Приоритет 1: Унапређење постојећег стања заштите природе, тла, воде	6
Приоритет 2: Унапређење стања комуналне инфраструктуре и одговорно управљање простором	25
Приоритет 3: Ефикасно коришћење енергије	4
УКУПНО	173

Од укупно 173 планирана пројекта који чине саставни дио Акционог плана 2025–2027. године, можемо издвојити неколико кључних пројекта:

1. Подршка за пословање и опоравак привреде;
2. Подршка развоју пољопривреде и руралних подручја;
3. Пројекат „изградње економске зоне“;
4. Подршка самозапошљавању у привреди и пољопривреди;

5. Изградња и опремање обданишта у МЗ Бродуша и МЗ Српска Варош, укључујући пројектовање;
6. Развој и увођење интегрисаног здравственог информационог система (IZIS) – набавка информационе опреме, комуникационе инфраструктуре, одржавање и техничка подршка;
7. Санација клизишта на подручју Брчко дистрикта БиХ;
8. Потпуно уклањање ризика од последица мина и НУС-а и сигурно коришћење површине за обављање свих активности неопходних за живот и пословање;
9. Подршка раду спортских удружења Брчко дистрикта БиХ;
10. Пројектовање и изградња мултифункционалне сале и затвореног базена;
11. Изградња градског стадиона;
12. Подршка пројектима културно-умјетничког стваралаштва;
13. Изградња и опремање Центра за управљање отпадом (ЦУО);
14. Санација и рекултивација постојеће депоније отпада;
15. Изградња колектора десна обала ријеке Брке, лијева обала ријеке Брке, десна обала ријеке Саве и ППОВ;
16. Изградња објеката прве фазе ГТЦ Плазуље–Поточари (цјевовод, ПС Поточари, резервоар Поточари и спојеви на постојећу водоводну мрежу);
17. Реконструкција канализационе мреже;
18. Реконструкција водоводне мреже;
19. Наставак рјешавања оборинске одводње оба подвожњака;
20. Планирање изградње ауто-пута Сарајево–Београд, Тузла–Орашје, Бања Лука–Београд (траса кроз Брчко дистрикт БиХ);
21. Рехабилитација дијела магистралних путева кроз БДБиХ;
22. Рехабилитација дијела регионалних путева кроз БДБиХ;
23. Рехабилитација дијела локалних путева кроз БДБиХ;
24. Наставак изградње кружних токова;
25. Утопљавање зграда и реконструкција освјетљења у јавним зградама у БДБиХ.

Укупна индикативна вриједност финансијских средстава планираних за реализацију пројеката и активности у трогодишњем периоду 2025–2027. године износи 328.719.059 КМ (Табела 3), од којих је износ од 197.433.159 КМ планиран из буџетских средстава, док је износ од 131.285.900 КМ планиран из осталих извора.

Табела 3: Приказ финансијских средстава планираних за наредне три године по стратешким циљевима и изворима финансирања

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ	2025–2027. (КМ)	ВЛАСТИТА БУЏЕТСКА СРЕДСТВА (КМ)	ОСТАЛИ ИЗВОРИ (КМ)
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1: Конкурентна привреда, складно уклопљена у глобалне развојне трендове и ланце вриједности, као мотор развоја БДБиХ	114.058.909	93.782.909	20.276.000
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2: Значајно унапријеђено пружање услуга образовања, здравствене и социјалне заштите, културе, спорта и јавне сигурности, на принципима доброг управљања јавним сектором у складу са ЕУ стандардима	83.106.150	73.496.250	9.609.900
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3: Одрживо управљање животном средином, природним и комуналним инфраструктурним ресурсима	131.554.000	30.154.000	101.400.000
УКУПНО	328.719.059	197.433.159	131.285.900

4. Препоруке

Значајнији ангажман Владе БДБиХ и свих одјељења Владе БДБиХ је од кључног значаја у идентификовању и управљању пројектима и активностима Стратегије развоја Брчко дистрикта БиХ за период 2021–2027. године. Евидентно је да у претходном периоду Стратегија развоја није била у потпуности препозната као платформа за све развојне активности, али је сада захваљујући Закону о буџету Брчко дистрикта БиХ, те Правилнику о садржају и методологији израде, систему праћења и надзора спровођења стратешких докумената и имплементационих докумената успостављен систем стратешког планирања. С тим у вези, сви буџетски корисници су обавезни дефинисане активности из Акционог плана укључити у своје планове рада како би исти били имплементирани у наредном периоду и адекватно подржани буџетом. Буџетски корисници су обавезни наставити добру праксу планирања и извјештавања о доприносу њихових програма, пројеката и активности покретачима, акцелераторима и развојним правцима Оквира за реализацију циљева одрживог развоја у БиХ. Потребно је нагласити да је одговорност у цијелом процесу како планирања, тако и имплементације ових пројеката и активности веома важна како би се у коначници могао видјети позитиван резултат и напредак Брчко дистрикта БиХ.